

Sentinelová uzlina

Sentinelová lymfatická uzlina (SLU) je **první lymfatická uzlina**, do které se pravděpodobně rozšíří nádorové buňky z primárního nádoru, neboť se jedná o regionální lymfatickou uzlinu nacházející se nejbližší nádoru. Teprve poté se rozšíří do dalších lymfatických uzlin.^[1]

Vyšetření sentinelové uzliny

Díky předpokladu, že sentinelové uzliny jsou cílovými orgány, do kterých primárně metastázuje nádorové buňky ze zhoubného nádoru, se provádí peroperační vyšetření. Vyšetření SLU zpřesňuje **staging** onemocnění, prognózu a určuje další postup systémové léčby. Je-li sentinelová uzlina zasažena zhoubným nádorem, je nutné vyšetřit i další lymfatické uzliny.

Vyšetření SLU má význam především u nádorů *karcinomu prsu, melanomu, v urologické oblasti* a dalších.

Průkaz metastatického postižení uzlin je možný jedině **histopatologickým rozbořem**.

V případech, kdy není v SLU prokázán metastatický proces, je **možné vyloučit radikální disekci uzlin**.

Provedení vyšetření^[2]

Zobrazení SLU je **založeno** na **znázornění tkáně uzlin** pomocí aplikované látky.

V současnosti lze zobrazení provést **dvěma způsoby**. První metoda se provádí přímo na operačním sále, druhá metoda se provádí předoperačně na oddělení nukleární medicíny.

Optimální cestou je **kombinovaná technika** s využitím jak lymfoscintigrafie, tak intraoperační detekce pomocí gamma sondy a barvení.

Peroperační vyšetření

Provádí se přímo na operačním sále, kdy se před výkonem vpraví **patentní modř**, která se rychle dostává do lymfatické cévy a obarví první uzlinu.

Lymfoscintigrafie

Tuto metodu provádíme předoperačně na **oddělení nukleární medicíny**.

Aplikuje se malé množství **radiofarmaka 99mTc Nanokoloidu**, které proniká do přilehlých mizních kapilár a spolu s lymfou je transportováno do první lymfatické uzliny. Přibližně za 30 minut po aplikaci se provede scintigrafie spádové oblasti **pomocí hybridní kamery SPECT/CT**, spádová **sentinelová uzlina se označí** a pacient odchází **k operačnímu výkonu**.

Následuje předoperační detekce gama záření z aplikovaného radiofarmaka scintilační sondou přímo na operačním sále. Jde o speciální ruční sondu opatřenou malým detektorem. Její pomocí chirurg před operací cíleně vyhledá ložisko, které obsahuje aplikované radiofarmakum. Orientuje se podle značek zakreslených na kůži, podle zvukového signálu sondy nebo podle zvýšené četnosti impulsů. Na místě s největší radioaktivitou provede incizi a odstraní SLU. Tento postup je označován jako radiačně navigovaná chirurgie. V současnosti je lymfoscintigrafie SLU stagingovou metodou u karcinomu prsu a u maligního melanomu.

Samotné vyšetření lymfoscintigrafie sentinelové uzliny přímo nedetekuje metastatický proces, ale pouze určuje (detekuje) uzlinu, která by mohla být tímto procesem s velkou pravděpodobností postižena.

Kontraindikací jsou stavy po předchozích operačních výkonech ve svodných lymfatických povodích nebo po ozáření těchto oblastí.

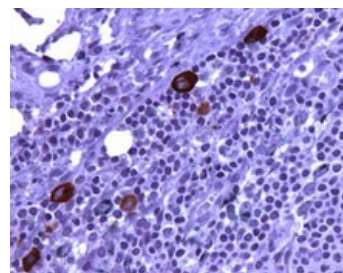
Odkazy

Související články

- Lymfatická uzlina

Reference

1. Národní zdravotnický informační portál. *Rejstřík pojmů : Sentinelová lymfatická uzlina* [online]. Poslední revize 2023, [cit. 2023-03-25]. <<https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/2985>>.

Sentinelová lymfatická uzlina pozitivní na mikrometastázy melanomu

Sentinelova uzlina obarvena patentní modří, (axilla)

2. MOJŽIŠOVÁ, Jaromíra a Zdeněk KOZEL. Lymfoscintigrafie k detekci sentinelových uzlin. *Florence* [online]. 2017, roč. 2017, vol. 4, s. 9-11, dostupné také z <<https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2017/4/lymfoscintigrafie-k-detekci-sentinelovych-uzlin/>>. ISSN 2570-4915.